

Water val

Van Ingrid de Vries verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Schijnvrucht

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Ingrid de Vries

Water val

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 6379 5

© 2023 Ingrid de Vries

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Robin Skjoldborg / Getty Images

Foto auteur © Joost Plomp

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Het water
stroomt
buldert
raast
stort
tot het meert

(auteur onbekend)

Einar

Zoals iedere avond heeft hij gewacht tot de schemer viel. De bomen op de scheiding tussen tuin en bos hebben zich al teruggetrokken in de schaduw. Alleen de beuk is duidelijk zichtbaar, grauwwit afstekend tegen het halfduister. Ontdaan van takken en bladeren boort de dode stam zich omhoog naar het laatste licht. Als een waarschuwingsteken.

Voordat hij in de garage verdwijnt, draait hij zich om naar het huis. Op ma's kamer brandt licht. Als ze voor het raam gaat staan, kan ze hem zien. Maar ze gaat niet voor het raam staan; hij weet dat ze zit te bellen.

In de garage is het donker. Hij laat het zo, de flikkerende tl-buis zou te veel opvallen. Weer heeft ze zijn brommer verplaatst en tegen de muur gezet. Ze is zeker bang dat hij een kras zal maken op de lak van haar Audi cabrio, die verblindend wit als een ruimteschip is neergestreken tussen allerhande troep: onuitgepakte dozen van de verhuizing, blikken verf, zakken tuinaarde, een bezem, een gereedschapskist. Strelend laat hij zijn hand over de koele welvingen van de motorkap glijden. Als hij instapt zal hij opstijgen met glanzend witte vleugels, de hele shitzooi achter zich laten. Vanaf grote hoogte zal hij neerkijken en zien dat de

dode beuk hem nawijst: jij, jij hebt het gedaan. Maar hij zal zijn middelvinger opsteken en hoger, steeds hoger stijgen, de beuk een onbeduidend luciferhoutje, het huis een kruimel, het zwembad een raar leeg bakje.

Hij opent het portier; weer niet op slot. Hij zou wel graag even achter het stuur zitten, de geur van het leer opsnuiven, in het dashboardkastje kijken of er kauwgom ligt of een zakje Fishersman's Friend. Daar is nu geen tijd voor. Hij duwt het portier weer dicht; het geeft een zachte klik. Of was het een voetstap? Over zijn schouder kijkt hij naar de garagedeur en hij loopt naar buiten. Op haar kamer is het licht nu uit. Misschien is ze aan het koken. Het is al halfzeven geweest, op zondag eten ze altijd laat. Achter het raam van de zitkamer golft het schimmige schijnsel van de tv; paars verandert in blauw, blauw vervaagt naar groen. Een spookfeestje. Ergens achter hem klinkt een rauwe kreet. Hij draait zich om en ziet een fazant met veel misbaar opvliegen vanuit de hortensiastruiken. Waar de oprijlaan tussen de bomen verdwijnt is het nacht geworden.

Ook in de garage is het donker. Op de tast haalt hij het stoepkrijt uit de doos met gereedschap. Morgenochtend, voor ze naar haar werk gaat, moet hij alles weer wegpoetsen. 's Nachts zal ze het niet zien want de tl-buis doet ze nooit aan, waarschuwend om dezelfde reden als hij: geen slapende honden wakker maken. Toch vroeg ze laatst wat hij 's avonds steeds in de garage te zoeken had. Hij zei dat hij aan zijn brommer sleutelde en het viel haar kennelijk niet op dat hij daarbij het licht niet aandeed. Ze begon alleen te zeuren dat hij pas over anderhalf jaar de weg op mag en dat zij de bekeuring niet gaat betalen.

De hele week heeft hij de wekker gezet, terwijl het voorjaarsvakantie was. Vanaf morgen maakt het niet meer uit, dan moet hij toch vroeg op. Het is zeker een halfuur fietsen naar de nieuwe

school. Niet fijn om er zo laat in het schooljaar bij te komen. Net als hij zich bukt gaat zijn mobiel. Pa. Hij zet het geluid uit en schuift hem in zijn kontzak. Nu niet meer aankomen, anders zit zijn broek straks onder het krijt en wat moet hij dan tegen ma zeggen...? *Ik heb gehinkeld in de garage.* Hij draait het krijt tussen zijn vingers. Het voelt stroef en poederig, als de kaneelstokken die hij vroeger kreeg op de kermis. Alleen is deze wit.

Hij knielt achter de auto en trekt een streep over de betonnen vloer, strak tegen de rechter achterband. Niet te hard drukken. Nu de linker. Altijd vaste volgorde: achterwielen rechts en links, voorwielen rechts en links, krijt opbergen, handen afwegen aan de lap waar hij 's morgens weer de vloer mee schoonpoetst. Voor hij de deur sluit, verplaatst hij zijn brommer. Een stukje van de muur af. Netjes op de standaard.

Hamid

Met zijn knokkels trommelt hij op de muur. Meteen wordt het stil in het kamertje naast het zijne. Zijn deur gaat open, om de hoek verschijnen haar vlamme wangen. 'Ik ben aan het oefenen voor de dansgroep. Wil je het zien?'

Hij wilde net aan zijn wiskunde beginnen, maar ze kijkt zo verwachtingsvol. Ze is tien, nog steeds zijn kleine zusje.

'Laat zien dan.'

Met schuifelpasjes begint ze rondjes te draaien, rug kaarsrecht, hals gestrekt, haar magere armen als slangen kronkelend uit het mandje van de slangenbezweerder. Alleen de fluit ontbreekt.

'Zonder muziek?'

Ze gaat op het bed zitten. 'De muziek zit in mijn hoofd.'

'Zit er ook een knop aan je hoofd? Het geluid stond wel erg hard.'

Ze lacht. 'Nee joh, dat waren de danspassen.'

Deze pasjes?

'Echt mooi, Zohra.' Of heeft hij dat al gezegd? 'Vind je het erg om naar je eigen kamer te gaan? Ik moet nog sommen maken.'

'Je had toch geen huiswerk in de voorjaarsvakantie?'

‘Ik wil mijn wiskunde nog even nakijken, voor morgen het eerste uur.’

Net heeft hij zijn aantekeningen opengeslagen of ze begint weer. Gestamp, gebonk, getrappel; het dansje van daarnet kan nooit zoveel herrie maken. Hij loopt de gang op en opent de deur van haar kamer. Geen schuifelpasjes maar een explosie van zwaaiende armen en trappelende benen. Vandaar die rooie kop.

Middenin een verknoopte sprong valt ze stil. Ze komt over-eind en trekt haar T-shirt recht. ‘Breakdance. Niet tegen mama zeggen.’

‘Van wie heb je het geleerd?’

‘Van de broer van Anouk.’

‘Ziet er gaaf uit, maar je kan beter niet binnen oefenen.’

Terug op zijn kamer hoort hij haar zacht over de vloer schuifelen; zeker het slangendansje weer.

$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$. Hij houdt van sommen maken, vraagstukken oplossen. Wiskunde is puzzelen zonder associaties en beelden. Zijn hoofd wordt er helder van. Met taal is dat anders. Hij staart naar de formule en denkt aan morgen.

In Zohra’s kamer is het nu stil. Hij loopt naar het raam en kijkt de straat in. De dagen worden langer; eind van de middag en het is nog licht. In het huis aan de overkant staat de overbuurvrouw in haar slaapkamer. Als ze hem ziet, zwaait ze. Daarna laat ze de jaloezieën zakken. Het brugwachtershuisje aan het eind van de straat is verlaten. Na de brug eindigt de weg in een T-splitsing; links gaat naar het centrum van het dorp, rechts volgt het kanaal langs de weilanden. Daar lijkt de bewoonde wereld op te houden.

Over de stoep loopt de man van een paar huizen verderop met zijn hond aan de lijn. De man woont hier pas kort, zijn naam weet hij niet, maar de hond heet Boris.

Taza zat nooit aan de lijn. Zou ze nog leven? Iedere ochtend, als ze naar school gingen, liep Taza mee. Ze rende een stukje voor hen uit, kwam terug en sjeesde weer weg. Haar oren wapperden als vlaggetjes in de wind. 's Middags zat ze bij het schoolhek te wachten, alsof ze een ingebouwd klokje had.

Een voorbijrijdende auto claxonneert, mindert vaart en stopt langs de stoeprand. Het raampje gaat omlaag, de bestuurder buigt zich over de passagiersplek naar voren en roept iets naar Baas Boris. Door het open raam schudden ze elkaar de hand. Baas Boris haalt een pakje shag tevoorschijn en begint een sigaretje te draaien, maar de hond wil verder en trekt aan de lijn, totdat zijn baas gebiedend naar de grond wijst. De hond gaat zitten en wacht. Even later schuift het raampje weer omhoog, er wordt nog een keer getoeterd en de auto rijdt weg, in de richting van de brug. Als hij na de brug links afslaat, dan zullen ze hem morgen op school met rust laten. Slaat hij rechts af, dan gaan ze gewoon door. Hij steekt zijn hoofd uit het raam, ziet geen richtingaanwijzer. Ja toch, het naambord van het kanaal licht even op, daarna gaat de auto rechtsaf.

Boris en baas zijn ook op weg naar de brug. Rechtsaf of linksaf? Dat is valsspelen. Hij weet dat ze naar het parkje bij het centrum gaan, linksaf dus. Met voorkennis telt het niet, hoewel, soms moet je het geluk een beetje afdwingen.

Op een dak aan de overkant begint een merel te zingen. Waarom zou een vogel dat doen, zingen? Misschien om dezelfde reden dat Zohra danst.

Het is tijd om mama te helpen met koken. Op zondag hoeft ze niet bij de Jumbo achter de kassa te zitten en dan besteedt ze extra aandacht aan het eten. Ze vindt het fijn als hij haar helpt.

Wanneer hij na het eten en tv-kijken weer boven komt, pakt hij zijn spullen in voor morgen. Niet vergeten de aantekeningen in zijn rugzak te stoppen. Gymspullen liggen al klaar. Een handdoek neemt hij niet mee, dan hoeft hij niet te douchen. Op tafel ligt nog zijn etui. Hij stopt het in het voorvak, aarzelt nog even over een handdoek maar blijft bij zijn besluit. Geen handdoek, al zal dat ook gezeik opleveren. Hij kleedt zich uit, zet de wekker en kruipt in bed. De straatlantaarn voor het huis is nu aan en werpt een gelig schijnsel over het zeil op de vloer.

Hij staat op en trekt het gordijn dicht.

Einar

Op dit tijdstip is ma meestal nog in de badkamer, nu zit ze al aan de keukentafel, aangekleed en opgemaakt. Ze heeft brood voor hem geroosterd en vraagt of hij ertegen opziet vandaag, de nieuwe school.

‘Nee hoor,’ zegt hij. ‘Ik ga wel op tijd weg, geen idee hoelang ik erover doe.’

Ze stelt voor hem met de auto te brengen. Dat is aardig, want zelf hoeft ze pas tegen halfnegen de deur uit. Zijn klasgenoten zullen hem bij de ingang voor school uit haar cabrio zien stappen. Dat zou cool zijn, een mooie binnenkomer. Maar als ze nu tegelijkertijd vertrekken, kan hij in de garage zijn controle niet uitvoeren.

‘Hoe moet ik dan terug?’

Ze kijkt op haar telefoon: ‘Er gaat ieder halfuur een bus, lijn 140.’

‘Laat maar, ik fiets wel.’

‘Wat je wilt,’ zegt ze. ‘Ik bedoelde het voor de gezelligheid.’ Ze staat op, pakt een beker van het aanrecht en zet hem onder het koffiezetapparaat. Het ruikt lekker.

Hoe zou het met pa zijn? Gisteravond heeft hij niet teruggebeld.

Terwijl ze de beker op tafel zet, strijkt ze over zijn haar.

‘Je verpest mijn coupe.’ Ze moet van hem afblijven.

‘In de auto blijft je coupe beter in vorm dan op de fiets.’ Ze lacht, ziet er uitgerust uit. Fris. Misschien is ze niet gegaan.

In dit huis weet je nooit of je ’s nachts alleen bent. De zolderverdieping heeft hij voor zich alleen. Ma slaapt een etage lager. Pa op de begane grond.

‘Wanneer komt pa thuis?’

‘Zal ik voor jou een cappuccino maken?’

‘Nee, hoeft niet. Wanneer komt pa thuis?’

‘Over een maand of twee, drie. Zoiets. Belt hij je niet?’

‘Soms.’

Ze heeft de krant gepakt. Zwijgend drinkt ze haar koffie.

Na zijn tweede toast met kaas staat hij op en zegt dat hij ervandoor gaat.

De garagedeur zit op slot, dat heeft hij gisteravond niet gedaan dus dan weet hij wel hoe laat het is. Onder het afdakje ligt de sleutel. Ze legt hem altijd daar, terwijl pa zegt dat ze dat niet moet doen omdat het voor een inbreker de meest voor de hand liggende plek is.

Wanneer hij de deur opent, valt het valse ochtendlicht in een brede baan over de betonnen vloer. Twee witte krijtstrepen zijn duidelijk zichtbaar, een paar decimeter verwijderd van de achterbanden van haar Audi. Dus toch. Deze week al voor de derde keer. Hij pakt zijn mobiel, zakt door zijn knieën en maakt een foto. Ook onder de auto, achter de voorbanden, zijn de strepen goed te zien. Daar hoeft hij geen foto van te nemen. De achterbanden zeggen genoeg.

Nu snel zijn. Het krijt is makkelijk weg te poetsen. Onder de auto kan hij er moeielijk bij, daar gebruikt hij de bezem voor. Als

er iets blijft zitten is het niet erg, dat ziet ze toch niet. Ze heeft wel onthouden dat hij vandaag naar school moet. Zal hij nog even naar binnen gaan om haar gedag te zeggen? Of zal hij toch vragen of ze hem... Nee, doet-ie niet.

Hij pakt zijn fiets, sluit de garagedeur, kijkt nog even om naar het huis en fietst weg. Op de oprijlaan schiet een mannetjesfazant uit de bosjes, vlak voor zijn wiel. Stom beest. Een eindje verderop scharrelt een andere tussen de rododendrons. Of is het dezelfde? Het goudbrons van zijn veren glanst tussen het groen.

Eerste uur wiskunde. De leraar – ze noemen hem de Bil – begon met de riedel van het voorstellen. Hij heeft er een hekel aan. *Ik ben Einar, nee geen broers of zussen, ik kom uit Friesland en ik woon pas een paar weken hier. Mijn ouders zijn hier al langer. Eerst heb ik een tijdje bij een vriend in Leeuwarden geloged, zodat ik op mijn oude school kon blijven. Mijn moeder heeft een uitzendbureau in Amsterdam, mijn vader werkt voor een farmaceutisch bedrijf en is veel op reis.* Wat gaat het ze aan?

Nu moeten ze berekeningen maken. Hij staart naar de formule op het bord: $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$. Pal achter hem zit een jongen die nog geen woord heeft gezegd. Hij heeft donkere ogen. Zou pa een sms'je hebben gestuurd? Hij kan best even kijken.

Een paar rijen naar achteren zegt iemand: 'Gaaf, hij heeft een mobiele telefoon.'

Hij draait zich om en ziet dat de jongen met de donkere ogen een stomp in zijn rug krijgt van een grote gozer die snauwt: 'Ga eens opzij, achterlijke Afghaan. Als ik zeg dat hij een telefoon heeft, dan moet jij er niet met je hondenkop voor gaan zitten.'

De jongen met de donkere ogen reageert niet. Hij haalt zijn schouders op alsof hij de stomp van zich afschudt, kijkt naar hém en glimlacht.

Wanneer hij de voordeur achter zich dichtgooit, trilt het grote raam aan het einde van de gang in zijn sponningen. ‘Enkelglas, gaan we vervangen,’ heeft pa gezegd. Hij baalt ervan dat alles hier zo galmt. Zijn voetstappen op de marmeren vloer klinken alsof hij in een film zit. Een misdaadfilm over een moord die op het punt staat gepleegd worden, of een tranentrekker over een zielige jongen die iedere dag alleen thuiskomt. Hij grinnikt. Hij is het gewend, maar dit huis is te groot. Madammeke komt hem tegemoet en strijkt langs zijn benen. Voor haar is het hier fijn, er zitten veel muizen. Ze loopt achter hem aan de keuken in en wacht tot hij de zak met brokjes pakt en wat op haar schoteltje strooit. Met de zak nog in zijn hand blijft hij kijken hoe ze begint te eten. Met haar bekje duwt ze er een paar vooruit tot ze aan de andere kant van het schoteltje vallen. Lastig als je geen handen hebt. Hij bukt zich, legt de brokjes terug en strijkt even over haar vacht. Meteen zet ze een hoge rug op. ‘Sorry madam, dat ik u stoor tijdens de maaltijd.’ Ma zegt dat een hoge rug bij een kat een blijk van vriendschap is, maar zelf wil hij beslist niet dat ma hem over zijn haar strijkt terwijl hij zit te eten. Sowieso moet ze van hem afblijven. Hij schenkt een glas melk in, snijdt een stuk kaas af, haalt een pak crackers uit de kast en neemt alles mee naar boven.

Waarom glimlachen? Waarschijnlijk om zich een houding te geven, maar toch, je gaat toch niet glimlachen als je wordt uitgemaakt voor hondenkop? Bovendien glimlachte hij naar hém, daar leek het tenminste op. Als die gast een bondgenoot zoekt, dan is hij aan het verkeerde adres. Hij wil er niets mee te maken hebben. Hij heeft al genoeg gezeik aan zijn hoofd.

Na schooltijd is hij meegefietst met een stel jongens die ook hier uit het dorp komen. Bij de fietsenstalling dromden ze met-

een al om hem heen. Ze vinden hem tof vanwege zijn telefoon; niemand heeft hier een mobiel. Ene Maurits, een blaaskaak, probeerde indruk te maken. De Afghaan hoort duidelijk niet bij het clubje. Toen hij op weg naar huis achteromkeek naar een opgevoerde brommer die voorbijscheurde, zag hij hem in de verte fietsen in zijn eentje. Dat zag er best sneu uit. Maar ja, misschien is hij wel een eikel. Glimlachen als je wordt uitgescholden... Toch een soort arrogant.

Hij opent het kantelraam en kijkt naar buiten. De bomen zijn nog kaal. Het zwembad ligt erbij als een bak rotzooi, maar binnenkort gaat daar verandering in komen. Het wordt heel luxe, tenminste, als hij pa moet geloven. Die heeft hem er eindeloos over doorgezaagd: dat hij het allemaal piekfijn geregeld heeft, dat hij een goed bedrijf heeft gevonden, dat het water verwarmd wordt door een zonneboiler op het dak en op bewolkte dagen door een warmtepomp. Heel fijn natuurlijk, maar pa is altijd zo tevreden met zichzelf dat hij oeverloos doorgaat. Dan haakt hij af, heeft hij geen zin meer om te luisteren. Het is gewoon lekker om straks een duik te kunnen nemen en het moet vooral niet te lang duren voor het zover is. Voorlopig is het nog niet zover. Hij kan vast beginnen met opruimen, bladeren en takken eruit halen, dat is een leuk klusje. Huiswerk komt vanavond wel.

In de keuken pakt hij een zak chips. Al lopend trekt hij hem open en steekt een handvol in zijn mond.

Vroeger was het huis een bed & breakfast, daarom is er natuurlijk zo'n joekel van een zwembad. De bodem is bedekt met aarde en plantenresten; nog even en er groeien bomen in. Hij ziet het voor zich. Een verzonken bos in een zwembad, verborgen tussen blauwe tegelwanden en alleen bereikbaar via een zwembadtrapje dat tussen de takken hangt. Vanaf de onderste trede kan je overstappen op een van de takken en je dan langs de

stam naar beneden laten glijden. Dan kom je op een plek waar de stilte als water tussen de bomen hangt. Blauw glazuur scheidt door de bladeren en het zonlicht strooit gouden golfjes over de mossige bodem. Zouden er ook vogels in de bomen nestelen? Ja, waarom niet. Als hij een dichter was zou hij het opschrijven. Maar hij is geen dichter.

Vanaf de onderste traptree springt hij in de bak. Er liggen plastic flessen, een verfrommeld sigarettenpakje, een aangevreten duif. Op veel plaatsen is het glazuur van de wandtegels gebarsten, tussen de scheuren groeien plantjes. Hij loopt over de bodem, schopt tegen takken, bladeren en tuinafval. Verbranden gaat sneller dan wegslepen. De hele bak in lichtelaai, vlammen loodrecht omhoog, hoger dan het huis, hoger dan de bomen. Een rechthoek van vuur.

Snel trekt hij zich omhoog aan de leuning van het trapje. In de gereedschapsschuif opzij van het huis vindt hij een tuinhark, uit de gangkast haalt hij een doos lange lucifers en een stapel kranten. Terug in het zwembad begint hij afval bij elkaar te harken. Er zit veel aarde tussen, dat brandt niet lekker. Een plastic gaat stinken. Hij kan beter losse takken verzamelen en daarvan een piramide bouwen. Een simpel kampvuurtje, wel met krantenpapier en dus niet helemaal volgens de regels. Gadverdammé, bijna had hij een dooie rat te pakken. Met de hark duwt hij het beest naar de vuurplaats. Als je de oren en de staart wegdenkt, is het net een stijve worst. Die gaat zo op de barbecue. De duif is al te ver heen.

Hij trekt zijn T-shirt uit en gooit het met een grote boog in de richting van het zwemtrapje, waar het over de onderste trede blijft hangen. Vlakbij krijsen de fazanten alsof ze gekeeld worden. Gebraden fazant zou ook wel wat zijn. Fazant met chips, biertje van pa erbij. Het biertje is het probleem niet, die liggen

gewoon in de koelkast, maar krijg zo'n beest maar eens te pakken. Hij zal het moeten doen met rat en chips.

Eerst vuur maken. Binnen een paar tellen verschrompelt de brandende krant tot een hoopje. De randen van het papier blijven geblakerd in zwarte laagjes overeind staan, als een giftig elfenbankje. Zodra hij probeert het vuur nieuw leven in te blazen zakt het in elkaar. Hij breekt dunne twijgjes af en stapelt ze boven op een nieuwe prop papier. Aarzelend kruipen er vlammetjes omhoog. Nu een dikkere erbovenop. Het begint te roken. Het hout is natuurlijk vochtig, maar het brandt en wat kan hem de rook schelen; hier hoeft hij niet bang te zijn dat de brandweer komt uitrukken. In Leeuwarden zou dat wel anders zijn. Gehurkt kijkt hij hoe de vlammen zich om de dikke tak krullen. *Rat, je bent aan de beurt.* Hij heeft geen zin hem aan te raken; jammer dat hij het klemrooster van de barbecue niet heeft meegenomen, daar had hij hem met een stok tussen kunnen schuiven. Nu klemt hij hem tussen twee takken en manoeuvreert hem voorzichtig omhoog. Gemene tandjes aan de onderkant van de bek bedreigen zijn blote bovenlijf, maar de poten hangen omlaag met de stijfheid van de dood. Boven het vuur laat hij hem los en hij gaat snel opzij als er een fontein van vonken opspat. *Daar ga je, rat, naar de eeuwige jachtvelden.* Ratten jagen helemaal niet, er wordt op ze gejaagd. In de rattenhemel is dat natuurlijk anders. Ieder zijn eigen hemel. Dezelfde hemel voor iedereen; dat gaat niet werken.

Het brandende beest stinkt als de hel, het sist alsof het nog leeft en woedend omhoog zal springen. Hij schuift nog een stukje naar achteren. Het vuur begint er zin in te krijgen. Straks krijgt hij het niet meer uit, staat alles in de fik, bomen, huis, garage... Klinkt aantrekkelijk, maar is toch niet zo'n goed idee. In een van de hoeken heeft de aarde zich opgehoopt. Hij trekt